

Fyteauscan

Evaluatie van 5 jaar Fyteauscan (2017-2021)

Jan Vanwijnsberghe, Ellen Pauwelyn
Januari 2022

Inhoud

1	DOELSTELLING	4
2	EVALUATIE FYTEAUSCAN 2016-2021	4
2.1	Opslag gewasbeschermingsmiddelen (395 antwoorden)	6
2.2	Spuittoestellen op uw bedrijf (359 antwoorden).....	7
2.3	Vullen van spuittoestel (325 antwoorden)	9
2.4	Inwendig reinigen (280 antwoorden)	12
2.5	Uitwendig reinigen (283 antwoorden)	14
2.6	Wegzetten van het spuittoestel (280 antwoorden)	15
2.7	Andere machines in contact met gewasbeschermingsmiddelen (272 antwoorden)	16
2.8	Andere types water belast met gewasbeschermingsmiddelen (268 antwoorden).....	17
1.	BESLUIT	19

5 JAAR FYTEAUSCAN (2017-2021): EEN ANALYSE

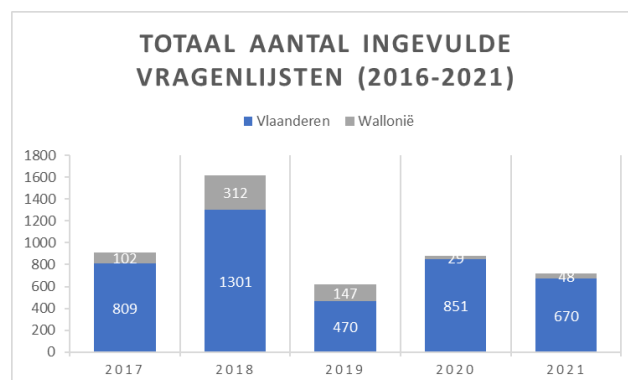
1 Doelstelling

De Fyteauscan is in 2015 gelanceerd in navolging van de Nederlandse Erfemissiescan. De bedoeling van de Fyteauscan is om, aan de hand van 8 eenvoudige vragenlijsten, de knelpunten rond puntvervuiling op een bedrijf te detecteren. De Fyteauscan kan ingevuld worden door de landbouwer of professioneel gebruiker maar kan ook een hulpmiddel zijn voor de fyto adviseur.

De Fyteauscan is verder gebouwd op de Nederlandse Erfemissiescan en is dus doorontwikkeld door Broos Water uit Nederland. Zij doen de back-end van de toepassing en aanpassingen verlopen dus ook via hen..

2 Evaluatie Fyteauscan 2016-2021

Sinds de lancering eind 2016 zijn er 1409 geregistreerde gebruikers van de Fyteauscan. Het is niet mogelijk om weer te geven hoeveel van die gebruikers de scan volledig invulden. De data wordt bijgehouden volgens het aantal ingevulde vragenlijsten. Een volledige Fyteauscan bestaat uit 8 vragenlijsten. Je kan het aantal ingevulde vragenlijsten ook niet zomaar delen door 8 want er is een grote kans dat men maar enkele vragenlijsten invult. Het aantal ingevulde vragenlijsten geeft wel een beeld van het gebruik van de Fyteauscan doorheen de jaren.

Figuur 1: aantal ingevulde vragenlijsten Fyteauscan

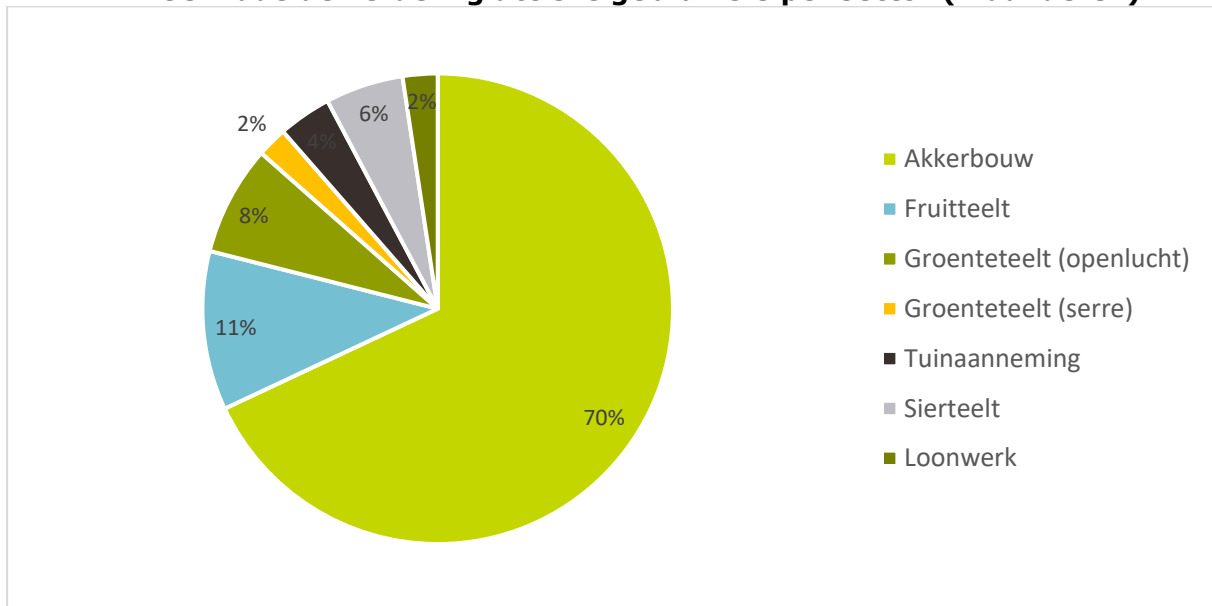
Er kan wel een opsplitsing gemaakt worden volgens het type gebruiker. Als je je als gebruiker wil registreren moet je opgeven of je een actief landbouwbedrijf hebt (actieve gebruiker=landbouwer) of niet (niet-actieve gebruiker = adviseurs, voorlichters). De actieve landbouwbedrijven moeten ook aangeven in welke sector men actief is.

Voor de bespreking van de resultaten wordt vanaf nu enkel rekening gehouden met de actieve Vlaamse landbouwers. Dit is immers het doelpubliek waarvoor de vragenlijsten zijn opgesteld. Voor elke vragenlijst wordt er aangegeven hoeveel actieve gebruikers deze invulden.

De gepresenteerde informatie is dus gebaseerd op de ingevulde Fyteauscans van de actieve Vlaamse bedrijven sinds de lancering van de scan eind 2016.

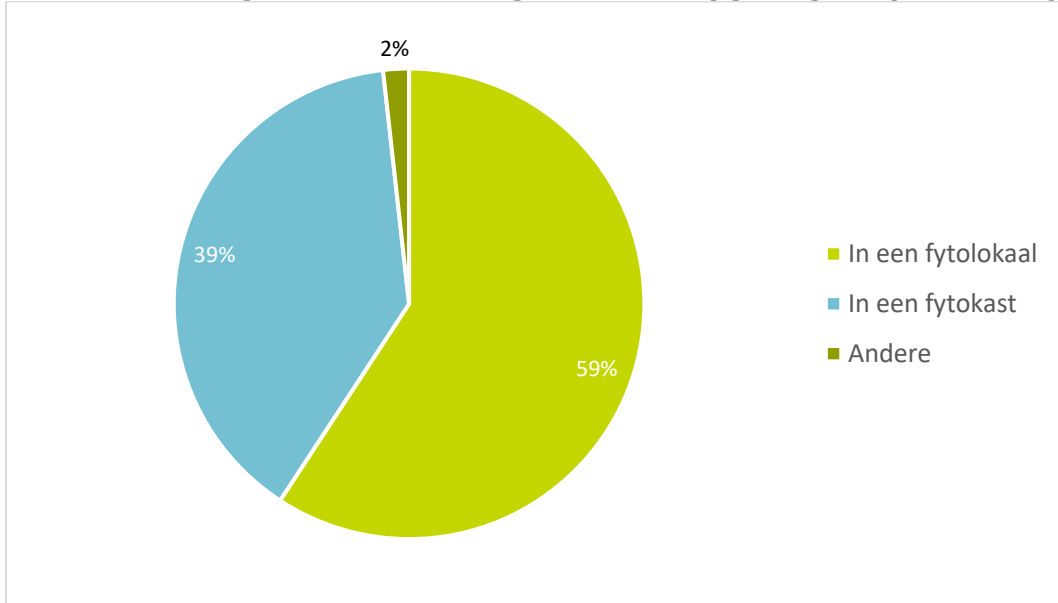
Per vragenlijst is het mogelijk om de antwoorden per sector te zien. Maar omdat die informatie te gedetailleerd zou worden is er in de verdere evaluatie geen opsplitsing gebeurd. Om wel een beeld te geven van verhouding van de sectoren die de scan invulden zie je hieronder de gemiddelden van alle vragenlijsten samen.

Gemiddelde verdeling actieve gebruikers per sector (Vlaanderen)

2.1 OPSLAG GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN (395 ANTWOORDEN)

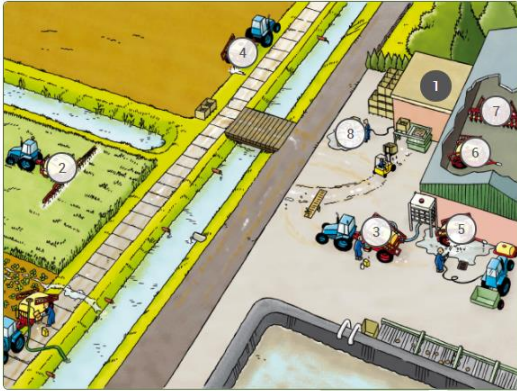
Waar worden de gewasbeschermingsmiddelen opgeslagen op uw bedrijf?

←
Informatie **Vragenlijst** Resultaat

i
📄
!

fyteauscan Vlaanderen

- 1 OPSLAG VAN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN
- 2 SPUITTOESTELLEN OP UW BEDRIJF
- 3 VULLEN
- 4 INWENDIG REINIGEN
- 5 UITWENDIG REINIGEN
- 6 WEGZETTEN VAN HET SPUITTOESTEL
- 7 ANDERE MACHINES IN CONTACT MET GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN
- 8 ANDERE TYPES WATER BELAST MET GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

Opslag van gewasbeschermingsmiddelen

Waar worden de gewasbeschermingsmiddelen opgeslagen op uw bedrijf?

In een fytokast

In een fytokast

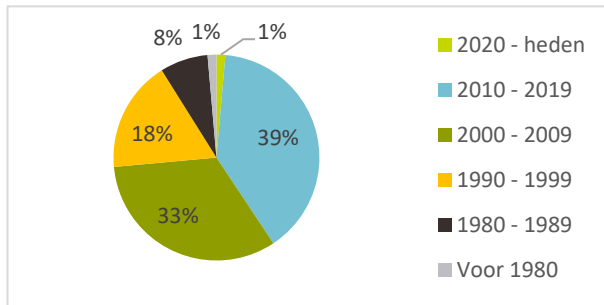
Andere. Welke?

← Vorige vraag
Volgende vraag →

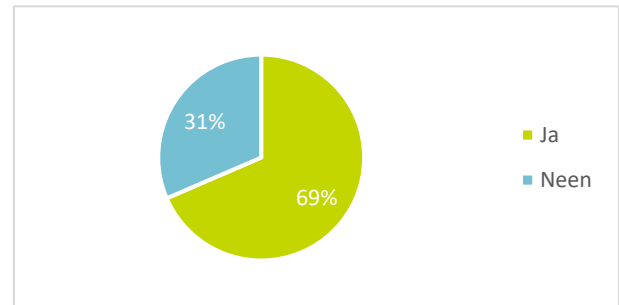

2.2 SPUITTOESTELLEN OP UW BEDRIJF (359 ANTWOORDEN)

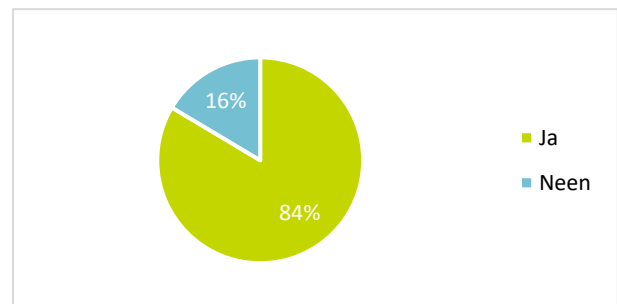
Van welk bouwjaar is uw meest gebruikte spuittoestel?

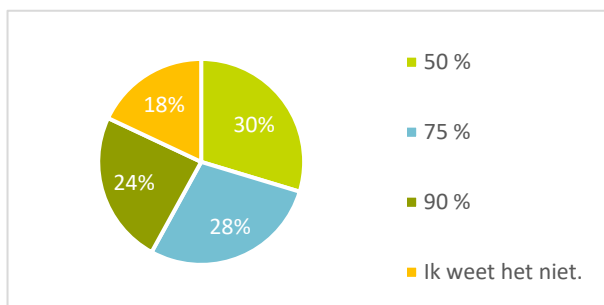
Uw meest gebruikte spuittoestel is voorzien van een vultrechter of vulkorf met spoelsysteem?

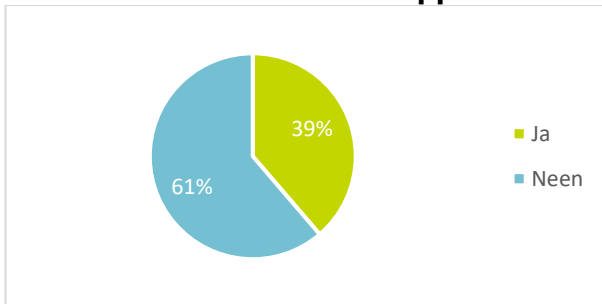
Uw meest gebruikte spuittoestel is voorzien van driftreducerende spuitdoppen?

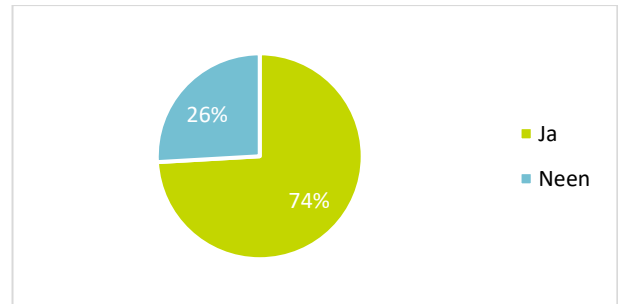
Welk driftreductiepercentage hebben de spuitdoppen?

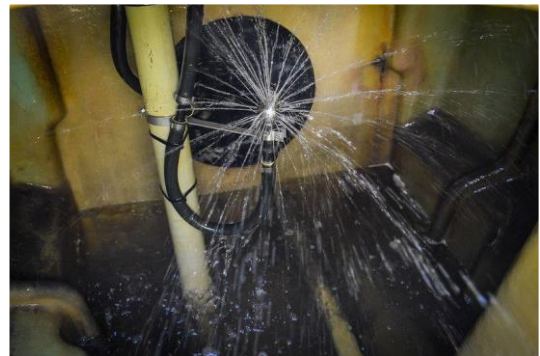
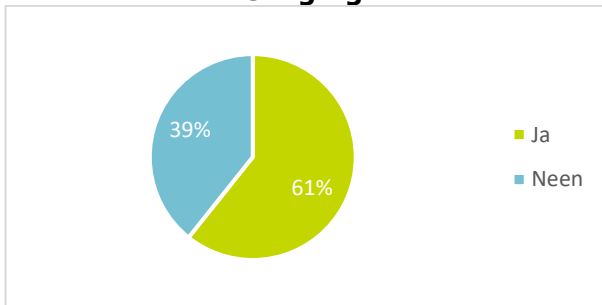
Is uw meest gebruikte spuittoestel voorzien van kantdoppen?

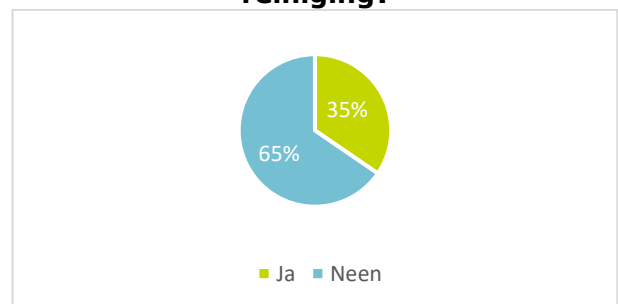
Is uw meest gebruikte spuittoestel voorzien van een schoonwatertank?

Is uw spuittoestel voorzien van reinigingsapparatuur voor inwendige reiniging ?

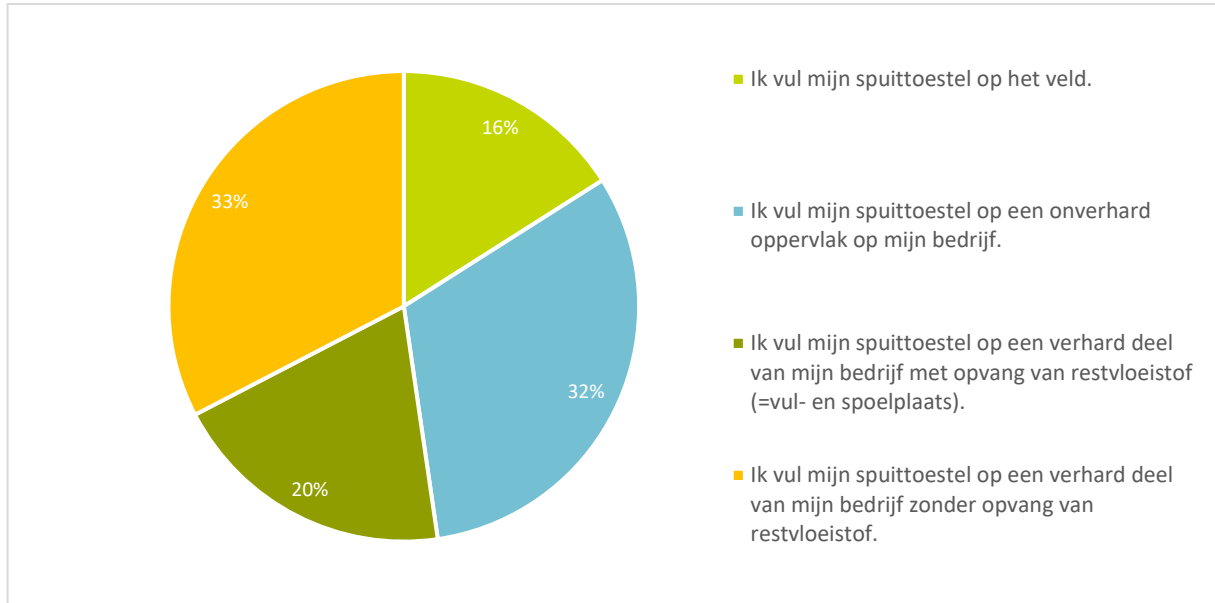
Is uw spuittoestel voorzien van reinigingsapparatuur voor uitwendige reiniging?

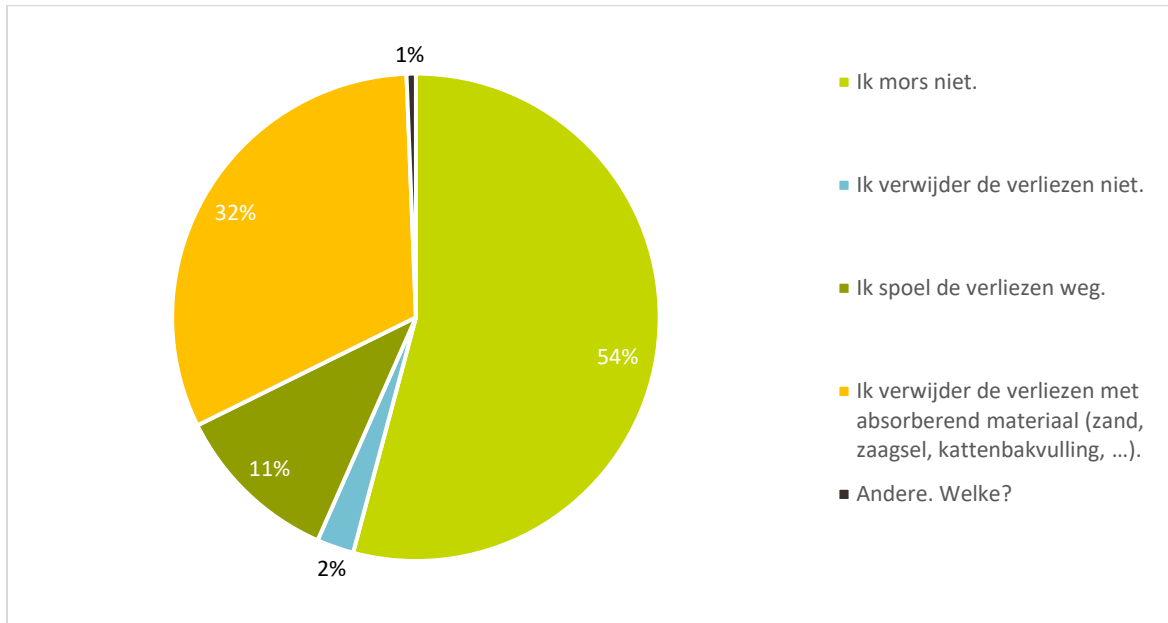

VULLEN VAN SPUITTOESTEL (325 ANTWOORDEN)

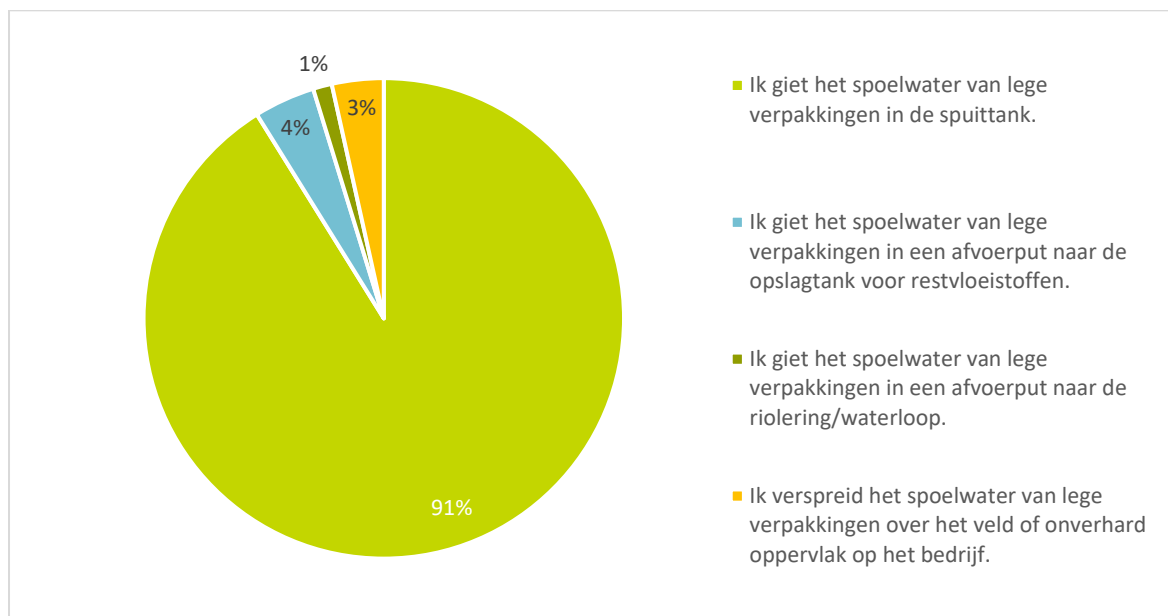
Waar vult u het spuittoestel?

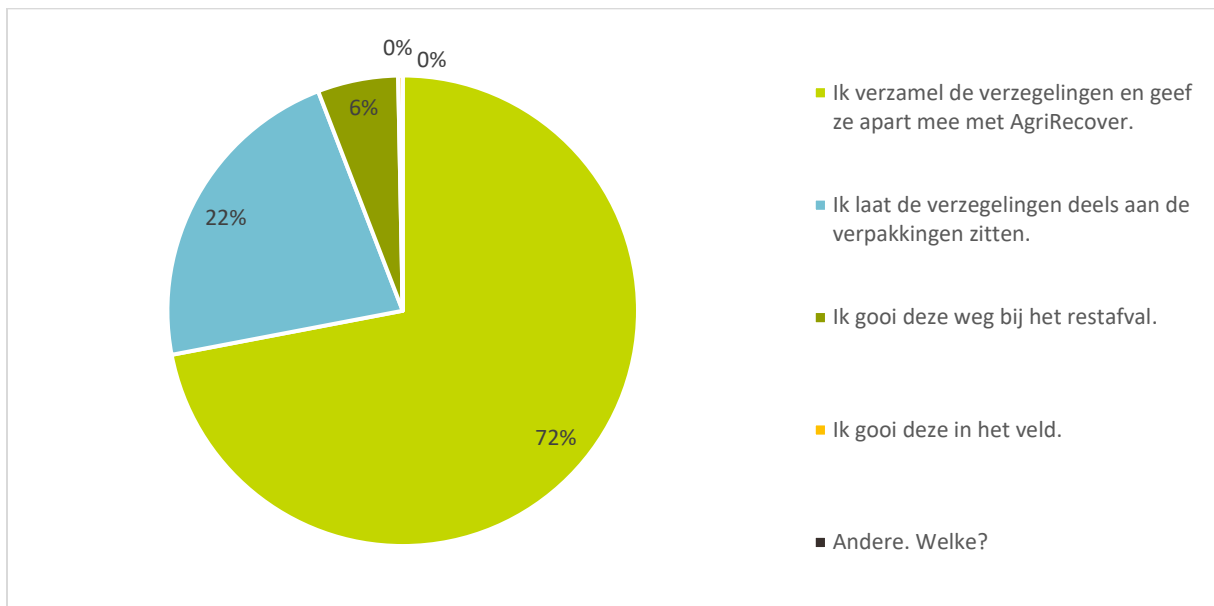
Hoe verwijdert u verliezen tijdens het bereiden van de spuitoplossing?

Wat doet u met spoelwater van lege verpakkingen?

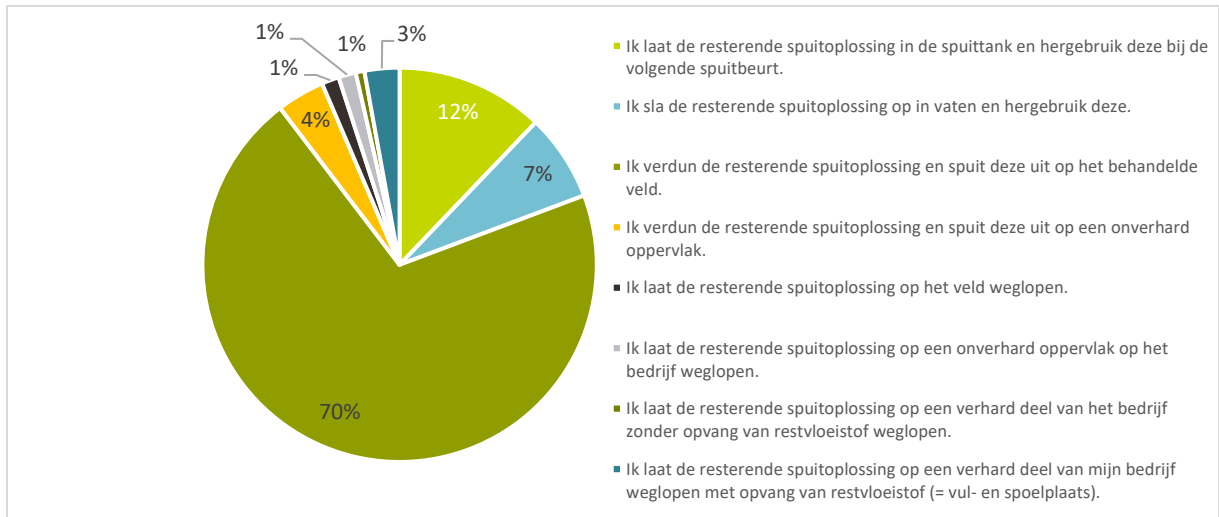

Wat doet u met de verzegeling van nieuwe verpakkingen?

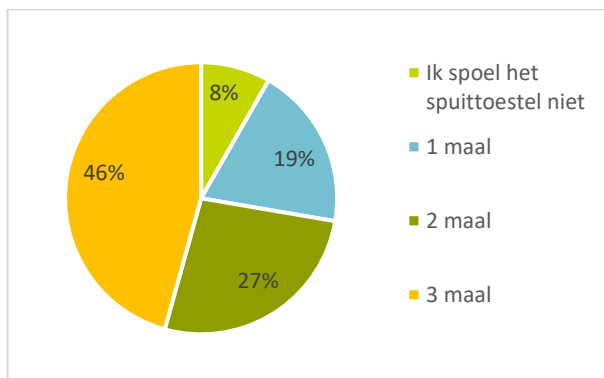

2.3 INWENDIG REINIGEN (280 ANTWOORDEN)

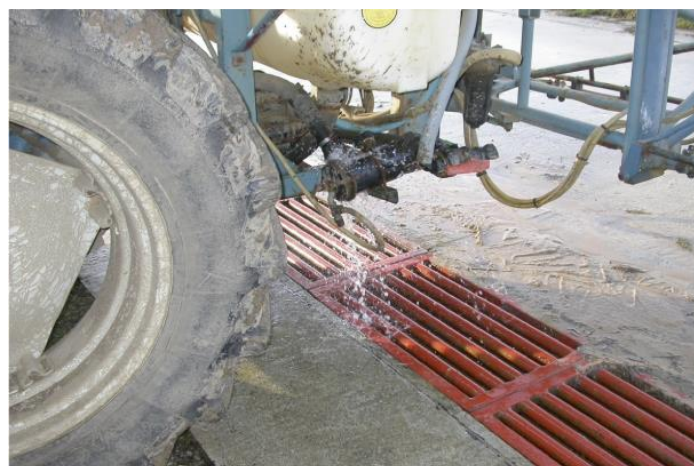
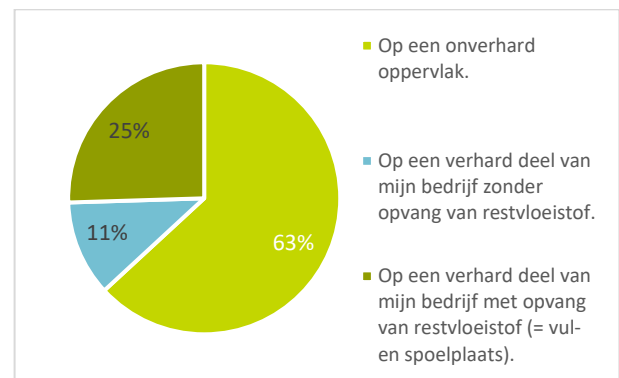
Wat doet u met de resterende spuitoplossing na de behandeling?

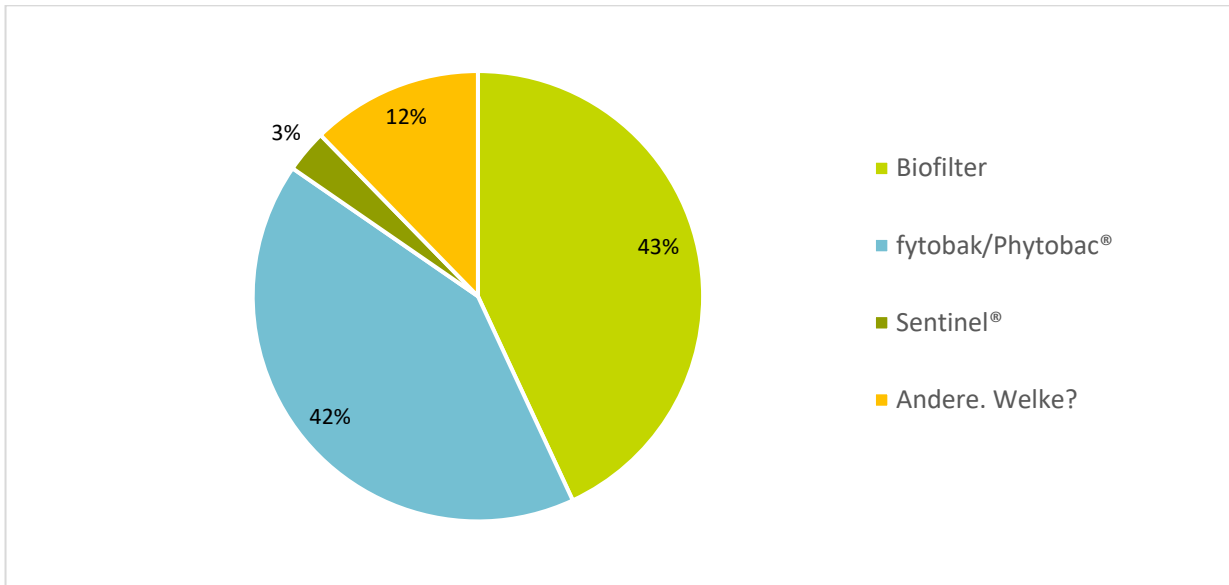
Spoelt u het spuittoestel?

Waar spoelt u het spuittoestel?

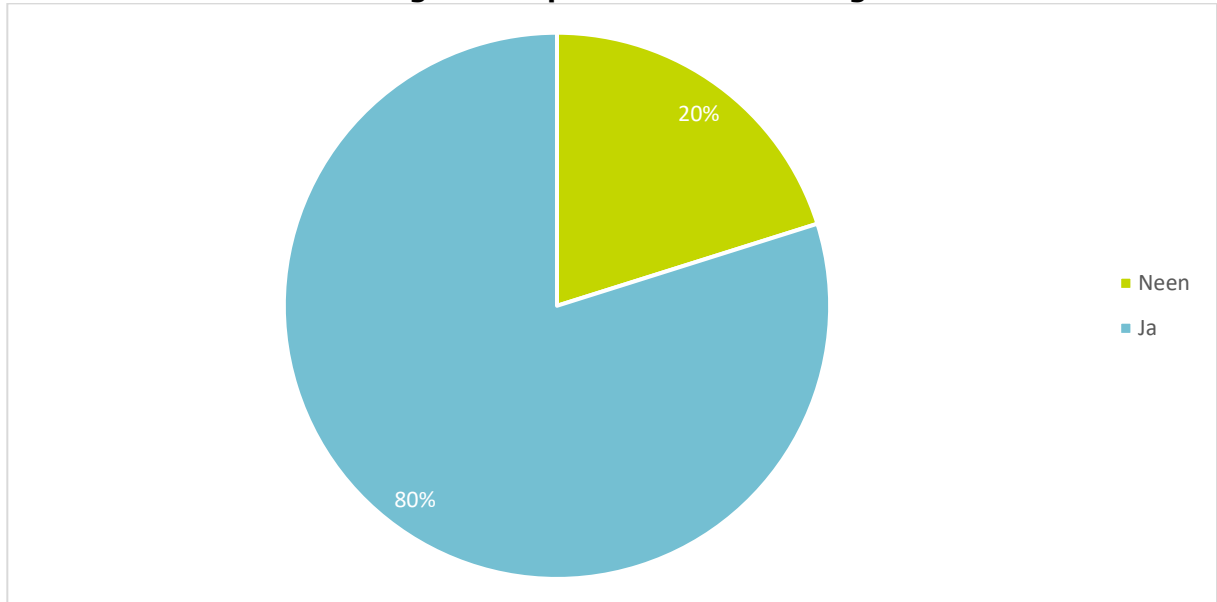

Hoe wordt de opgevangen restvloeistof verwerkt? (65 antwoorden)

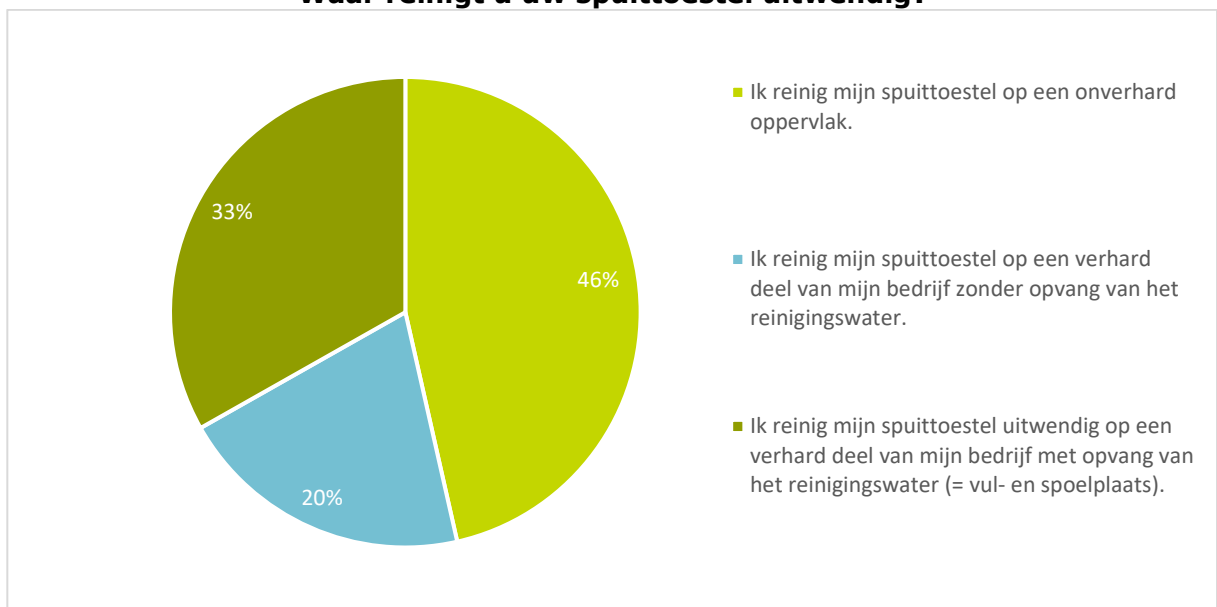

2.4 UITWENDIG REINIGEN (283 ANTWOORDEN)

Reinigt u uw spuittoestel uitwendig ?

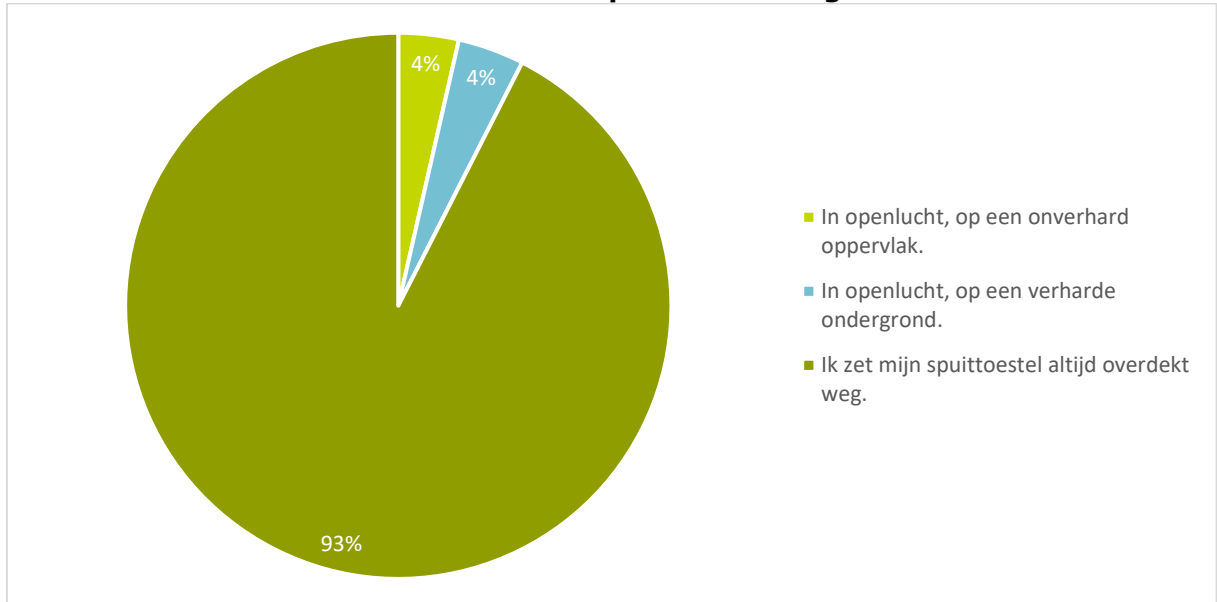

Waar reinigt u uw spuittoestel uitwendig?

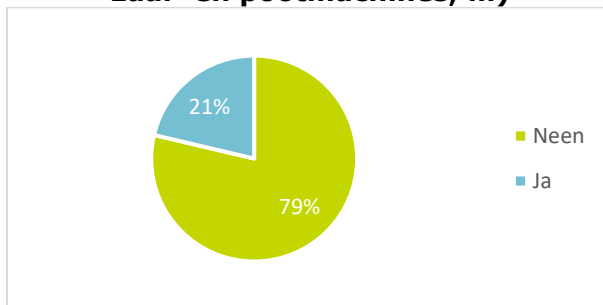
2.5 WEGZETTEN VAN HET SPUITTOESTEL (280 ANTWOORDEN)

Waar zet u uw spuittoestel weg?

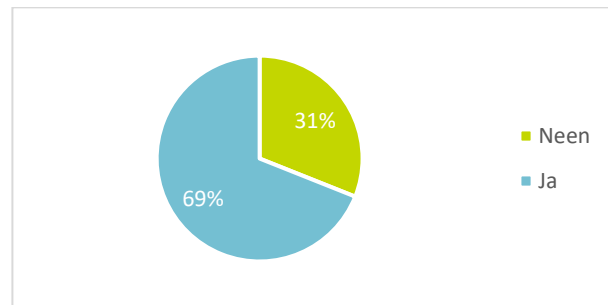

2.6 ANDERE MACHINES IN CONTACT MET GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN (272 ANTWOORDEN)

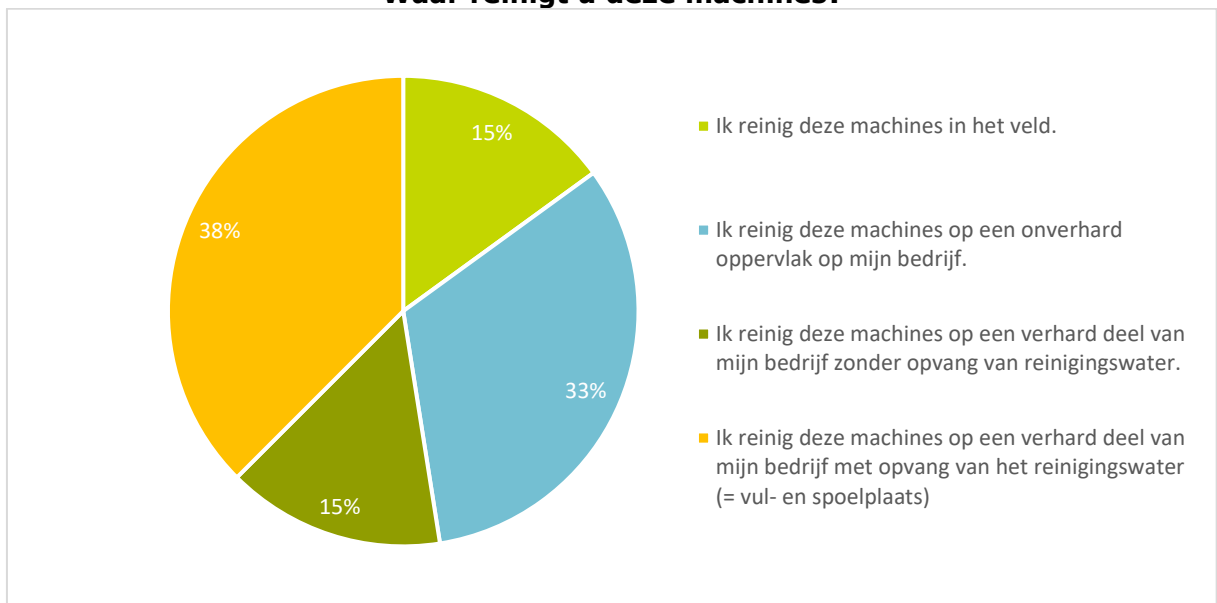
Worden op het bedrijf nog andere machines gebruikt die in contact komen met gewasbeschermingsmiddelen (dompelmachines, transportbanden, zaai- en pootmachines, ...)

Indien ja, reinigt u deze machines?

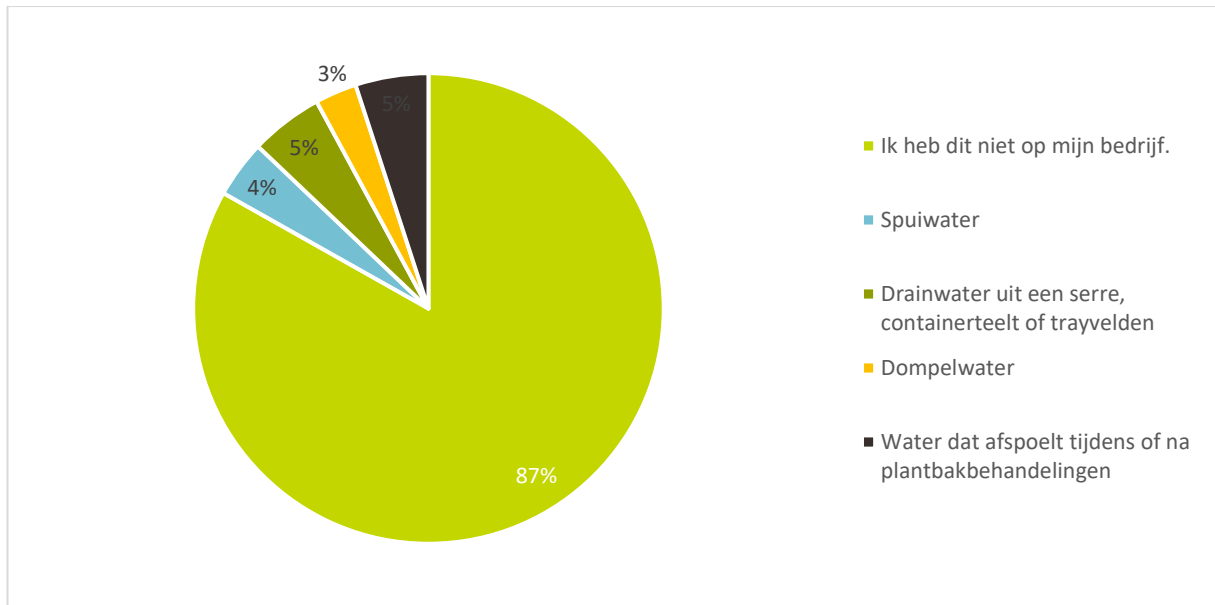
Waar reinigt u deze machines?

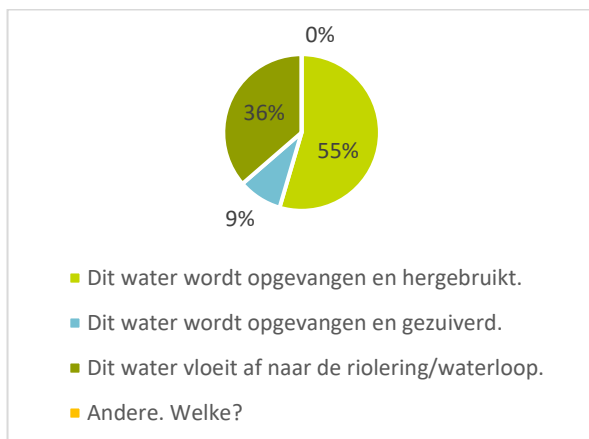

2.7 ANDERE TYPES WATER BELAST MET GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN (268 ANTWOORDEN)

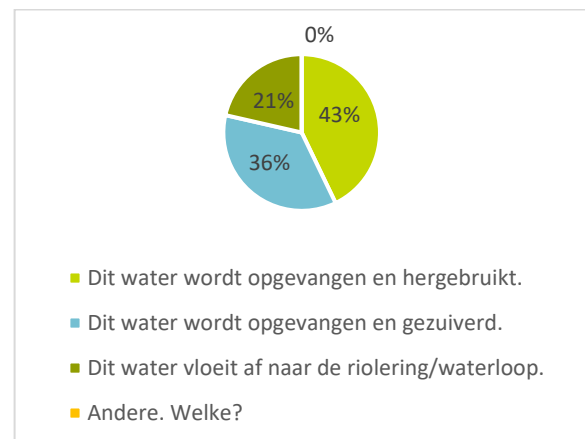
Hebt u andere types water die gewasbeschermingsmiddelen kunnen bevatten?

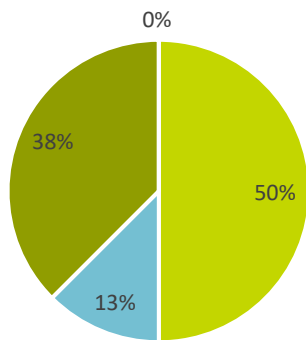
Wat doet u met het spuiwater?

Wat doet u met het drainwater?

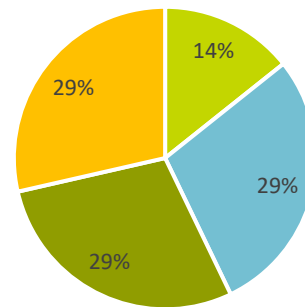
Wat doet u met het dompelwater?

- Dit water wordt opgevangen en hergebruikt.
- Dit water wordt opgevangen en gezuiverd.
- Dit water vloeit af naar de riolering/waterloop.
- Andere. Welke?

Wat doet u met water van plantbakken?

- Dit water wordt opgevangen en hergebruikt.
- Dit water wordt opgevangen en gezuiverd.
- Dit water vloeit af naar de riolering/waterloop.
- Andere. Welke?

1. Besluit

Er blijkt heel wat interessante informatie uit de Fyteauscan te halen. Een algemene vaststelling is dat het grootste deel van de Vlaamse landbouwers al vrij goede landbouwpraktijken uitvoeren. Er wordt vlot gebruik gemaakt van het onverharde oppervlak om handelingen met gewasbeschermingsmiddelen en restwater uit te voeren. Het aantal antwoorden waarbij zeer grote puntvervuilingen kunnen optreden is vrij beperkt en dat stemt wel positief.

Toch blijkt dat er ruwweg een vierde van de landbouwers vaak fouten maken en spuitresten in meer of mindere mate de weg naar de waterloop vinden. Het blijft dus belangrijk om te blijven sensibiliseren en ook die groep te overtuigen om verstandiger om te gaan met gewasbeschermingsmiddelen.